

Затверджено
Вченою радою
Інституту інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України
від 30 серпня 2021 р., протокол № 8

Директор

В.Ю. Биков

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реалізації права на академічну мобільність
учасників освітнього процесу
Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

1. Загальна частина

1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (далі – Положення) регламентує діяльність Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (далі – Інститут) щодо організації академічної мобільності аспірантів, докторантів, науково-педагогічних, наукових працівників та інших учасників освітнього процесу та встановлює загальний порядок організації програм академічної мобільності учасників освітнього процесу на території України чи поза її межами.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (затвердженого постановою КМУ №579 від 12.08.2015 р.), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) та інших відповідних нормативно-правових актів України.

1.3. Академічна мобільність передбачає визнання та перезарахування в установленому порядку кредитів ЄКТС за опанованими в іншому закладі вищої освіти (ЗВО) або науковій установі освітніми компонентами.

1.4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між Інститутом та вітчизняним або іноземним ЗВО (науковою установою), або їх основними структурними підрозділами (далі – заклади-партнери).

Індивідуальна академічна мобільність може бути реалізована учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Інституту, на основі індивідуальних запрошень, договору між Інститутом і учасником академічної мобільності та інших механізмів. Індивідуальна академічна мобільність здобувачів вищої освіти, що реалізується на основі індивідуальних запрошень, здійснюється в межах освітнього процесу за узгодженням з адміністрацією Інституту або у період канікул або академічної відпустки без узгодження з адміністрацією Інституту.

1.5. За місцем реалізації, академічна мобільність поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Інституту в закладах-партнерах в межах України;

- міжнародну академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Інституту в закладах-партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу в Інституті.

1.6. Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання у ЗВО (наукових установах) різних країн з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту відповідних ЗВО;

- кредитна мобільність – навчання у ЗВО (науковій установі), відмінному від постійного місця навчання здобувача вищої освіти, з метою набуття результатів навчання, компетентностей та отримання відповідних кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (або обсягу годин навантаження здобувача вищої освіти, що підлягає перерахуванню в ЄКТС відповідно до Закону України «Про вищу освіту»), що будуть визнані у постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

1.7. Освітні програми, узгоджені між Інститутом і вітчизняними/іноземними ЗВО/установами-партнерами, що включають академічну мобільність, можуть передбачати отримання випускниками спільного документа про вищу освіту Інституту та закладів-партнерів або подвійних (багатосторонніх) документів про вищу освіту ЗВО/установ-партнерів та Інституту.

1.8. Формами академічної мобільності для здобувачів ступеня доктора філософії в Інституті за грантовими програмами академічної мобільності або за кошти Інституту, закладів-партнерів, інших юридичних або фізичних осіб, є:

- навчання;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

1.9. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних і наукових працівників та інших учасників освітнього процесу, є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

2. Цілі та завдання академічної мобільності

2.1. Основними цілями академічної мобільності учасників освітнього процесу Інституту є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Інституту на українському та міжнародному ринках освітніх послуг і праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до освітнього процесу Інституту на основі двосторонніх і багатосторонніх угод між закладами-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація та удосконалення освітніх стандартів Інституту.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності учасників освітнього процесу Інституту є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання й технологій, опанування новітніх методів викладання, навчання та досліджень, набуття міжнародного досвіду проведення дослідницької роботи та впровадження її результатів;

- можливість отримання інформації про системи оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти в закордонних закладах вищої освіти (наукових установах);

- підвищення рівня володіння англійською мовою та вивчення інших іноземних мов;

- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток наукових досліджень, поглиблення знання та розуміння національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України.

3. Організаційне та фінансове забезпечення академічної мобільності

3.1. Учасники академічної мобільності (далі – Учасники), які є здобувачами вищої освіти в Інституті, отримують можливість внутрішньої та зовнішньої мобільності навчання та формування індивідуальної освітньої траєкторії в межах договорів, які Інститут укладає з закладами-партнерами.

3.2. Участь здобувачів вищої освіти в програмах внутрішньої та зовнішньої мобільності можлива за умови відсутності академічної заборгованості впродовж останнього навчального року.

3.3. Процедура оформлення участі учасника в різних формах (проектах, курсах, ін.) академічній мобільності передбачає оформлення наступних документів:

- договір про академічну мобільність між Інститутом та учасником (угода про навчання/стажування);

- заява на ім'я директора Інституту із візами-погодженнями завідувача наукового відділу, в. о. завідувача аспірантури та докторантури й заступника директора з наукової роботи;

- копія запрошення (та його переклад у випадку міжнародної мобільності) на навчання/стажування від закладу-партнера;

- персональна угода про навчання між Інститутом, учасником та закладом-партнером про згоду та умови освітніх послуг в межах академічної мобільності;

- індивідуальний навчальний план академічної мобільності, підписаний учасником, завідувачем наукового відділу, в. о. завідувача аспірантури та докторантури, затверджений заступником директора Інституту з наукової роботи.

3.4. Документи подаються до аспірантури Інституту не пізніше ніж за 14 календарних днів до початку навчання в освітніх формах академічної мобільності.

3.5. За здобувачами вищої освіти на період навчання в закладі-партнерові на території України чи поза її межами зберігаються, відповідно до укладеного договору про академічну мобільність, місце навчання. Фінансові питання участі здобувачів освіти в програмах/проектах академічної мобільності в кожному випадку визначаються окремо, включаючи такі варіанти:

- за рахунок коштів міжнародних проектів та організацій;

- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;

- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти за спільними освітніми програмами, згідно угод про міжнародну академічну мобільність між Інститутом та закладами-партнерами.

3.6. Внутрішня мобільність здобувачів також забезпечується шляхом надання пропозиції участі у міжнародних і всеукраїнських заходах, підготовки статей до фахових, наукометричних

видань, участі у проєктах тощо, що може визначатися програмою чи угодою про академічну мобільність. Визнання результатів такої внутрішньої мобільності відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.

4. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти Інституту та закладів-партнерів, які беруть участь у програмах академічної мобільності

4.1. За здобувачами вищої освіти Інституту зберігаються усі права та обов'язки аспірантів на час академічної мобільності.

4.2. Здобувачі вищої освіти як учасники програми академічної мобільності мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у закладах-партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою закладу-партнера;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у закладі-партнері, або результатів досліджень в установленому Інститутом порядку;
- отримання академічної довідки про результати навчання із зазначенням переліку навчальних дисциплін та кредитів ЄКТС.

4.3. Здобувачі вищої освіти як учасники програми академічної мобільності зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в академічній мобільності;
- не пізніше визначеної дати прибути до місця здійснення навчання згідно персональної угоди про академічну мобільність;
- дотримуватися під час виконання академічної мобільності правил внутрішнього розпорядку, Статуту, інших нормативно-правових документів закладу-партнера, в якому реалізується право на академічну мобільність;
- успішно виконати програму академічної мобільності за затвердженим індивідуальним навчальним планом та персональною угодою про навчання;
- вчасно повернутися до Інституту після завершення академічної мобільності із закладу-партнера;
- протягом 10 днів представити звітні документи до аспірантури Інституту та наукового відділу, за яким здобувач закріплений.

5. Визнання результатів навчання та перезарахування відповідних кредитів ЄКТС

5.1. По завершенню термінів виконання індивідуального плану академічної мобільності, що зазначені в персональній угоді, здобувач вищої освіти представляє у науковий відділ та в аспірантуру Інституту такі звітні документи:

- звіт у письмовій формі, завізований куратором закладу-партнера з академічної мобільності;
- копію документу, що засвідчує результати проходження індивідуального плану академічної мобільності (сертифікат, диплом, академічна довідка) із зазначенням назв дисциплін та кількості кредитів (або навчальних годин);

- у разі зовнішньої мобільності надається також копія закордонного паспорта із ідентифікаційною сторінкою та сторінками з відмітками про терміни перетину кордону України (за вимогою, у зв'язку зі спрощенням візового режиму).

5.2. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах кредитної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою Інституту.

5.3. Визнання результатів навчання у межах академічного співробітництва з закладами-партнерами здійснюється з використанням ЄКТС або з використанням системи оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти, прийнятої в країні закладу-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС.

5.4. Перезарахування кредитів ЄКТС за опанованими навчальними дисциплінами (освітніми компонентами) та ліквідація, за необхідністю, академічної різниці здійснюється відповідно до Порядку перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, на підставі наданого здобувачем вищої освіти документу з переліком навчальних дисциплін (освітніх компонентів) і відповідних результатів навчання, кількістю кредитів ЄКТС (обсягу навчального навантаження) та інформацією про систему (шкалу) оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти, завіреного в установленому порядку закладом-партнером.

5.5. Результати атестації здобувачів вищої освіти у період навчання в закладі-партнері представляються за шкалою оцінювання, прийнятою у закладі-партнері, і переводяться у шкалу, прийняту в Інституті.

5.6. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, з поважної причини (мають бути представлені відповідні документи підтвердження) не виконав програму навчання, то після повернення до Інституту розглядаються обставини, що перешкодили навчанню та можливість індивідуального графіку складання академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних/юридичних осіб.

5.7. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання без поважної причини (або не представив її підтвердження), то після повернення до Інституту розглядається індивідуальний графік складання академічної заборгованості або повторний курс навчання за період пропущених занять згідно з навчальним планом Інституту за рахунок коштів фізичних/юридичних осіб.

6. Реалізація права на академічну мобільність для наукових і науково-педагогічних працівників.

6.1. Науково-педагогічні і наукові працівники Інституту можуть реалізувати право на академічну мобільність для підвищення рівня фахової кваліфікації відповідно до укладеної угоди про участь у певній формі академічної мобільності за погодження завідувача наукового відділу Інституту та заступника директора з наукової роботи. В цьому випадку за працівником зберігається основне місце роботи в Інституті до одного року.

6.2. В окремих випадках, у разі неможливості забезпечення реалізації освітнього процесу науковими та науково-педагогічними працівниками через участь в академічній мобільності, їх навчальне навантаження на період участі може виконуватися на умовах погодинної оплати іншими науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності з числа викладачів

освітньо-наукової програми за певною спеціальністю за погодженням викладача-учасника, в.о. завідувача аспірантури та докторантури, гаранта освітньо-наукової програми та заступника директора з наукової роботи Інституту.

6.3. Іноземні наукові, педагогічні працівники закладів-партнерів, які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в Інституті мають усі права та обов'язки його працівників. Всі фінансові та додаткові організаційні умови провадження професійної діяльності іноземних учасників в Інституті затверджуються в тексті відповідних угод до початку діяльності в межах академічної мобільності.

7. Прикінцеві положення

7.1. Дане Положення затверджується рішенням вченої ради Інституту та набуває чинності з моменту підписання його директором Інституту.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються вченою радою Інституту у тому ж порядку, що й саме Положення.